

ти у кінці першого періоду та різке зменшення в другому, ймовірно, пояснюється тим, що її концентрація знижується за збільшення молочної продуктивності або частина аміногруп глютамінової кислоти перейшла на синтез гістидину.

Під час згодовування зеленої маси віко-вівсяно-горохової суміші спостерігається значне збільшення сірковмісних амінокислот (метіонін, цистин), а також на кінець даного періоду – ароматичних (фенілаланін і тирозин).

При згодовуванні зеленої маси люцерни (другий період) збільшилася молочна продуктивність (з 15 до 16,5 л), а також кількість білка в молоці (з 2,17 до 2,29%). Збільшення останнього відбувалося головним чином за рахунок моноаміномонокарбонових, діаміномонокарбонових та гетероциклічних груп амінокислот.

За заміни люцерни зеленою масою кукурудзи молочна продуктивність знизилася до 13,75 л на добу. Знизився також і вміст білка в молоці (до 2,22%). Це пояснюється меншою біологічною повноцінністю зеленої маси кукурудзи порівняно з люцерною. Так, загальна поживність раціону знизилася на 0,5 кормових одиниць, але вміст перетравного протеїну зменшився з 2137 до 937 г.

Підтверджено, що вміст амінокислот в білку молока кобил змінюється залежно від виду згодовуваної їм зеленої маси та вмісту перетравного протеїну в раціоні.

УДК 636.1.082.026

Д.А.ВОЛКОВ, С.В.ЛЮТИХ

НАПРЯМКИ СЕЛЕКЦІЇ КОНЕЙ НОВООЛЕКСАНДРІВСЬКОЇ ВАГОВОЗНОЇ ПОРОДИ

Інститут тваринництва УААН

Наприкінці століття новоалександрівська вагвозна порода коней досягла високого рівня розвитку господарськи корисних якостей завдяки правильно спрямованій селекційно-племенній роботі з нею та була затверджена наказом Мінагропрому № 318 від 9 листопада 1998 року. Разом з цим апробовано 3 нові лінії (Кокетливого, Стіля, Тантала) та 7 маточних родин.

Коні цієї породи мають ряд особливостей, і вперш за все – в походженні новоалександрівських вагвозів. У родовах значної більшості представників породи є надзвичайно високий рівень накопичення крові видатних родоначальників старих ліній – Караула, Ларчика, Подьонщика та родоначальниць маточних родин (Кальона, Венера та ін.). Це відіграло велику роль в консолідації типу будови тіла та гармонійності складу.

За останні 30 років тип будови тіла значно покращився: сучасний новоалександрівський вагвоз – це невеликий кінь міцної конституції з подовженим та масивним тулубом, нарядним екстер'єром і сухими кінцівками. В процесі створення породи значна увага була приділена покращанню роботоздатності. У спеціальних змаганнях за робочими якостями новоалександрівські вагвози виявили відмінні показники, не поступаючись по деяких видах випробувань крупним вагвозам – радянським та володимирським.

Крім цього новоолександрівські ваговози скороспілі та відрізняються високою плодючістю. За останній 30-річний період вихід лошат складає від 87 до 95 голів на 100 племінних кобил. Всі ці позитивні риси сприяють ще більшому розповсюдженню коней цієї породи в господарствах України та за її межами.

Враховуючи їх досить високі селекційні якості та добру пристосованість до кліматичних та господарських умов України, бажано збільшення об'єму племінного ядра породи до 1350 голів відтворювального складу (150 жеребців-плідників та 1200 маток), в тому числі у кінних заводах – 186 (16 жеребців-плідників та 170 маток).

Селекційну роботу треба вести у напрямку покращання типу тілобудови, екстер'єру та роботоздатності. Будову тіла треба удосконалювати шляхом добору у відтворювальний склад жеребців та кобил типового формату (індекс 107,9) та нарядного екстер'єру. Добір за показниками роботоздатності здійснюється за результатами міжзаводських змагань ваговозів.

Дослідження показали, що подальший прогрес породи забезпечує племінна робота з прогресуючими та найбільш цінними новими лініями Кокетливого, Стіля, Тантала, що мають найбільш високі показники роботоздатності, з гілок яких можуть бути створені лінії в породі з кращою рухомістю і вантажопідйомністю.

Визначені напрямки подальшої селекційно-племінної роботи з породою. Це чистопорідне розведення за лініями з використанням помірного інбридингу на родоначальників нових ліній та видатних жеребців-плідників, використання перевірених кросів прогресуючих ліній та добір у відтворювальний склад коней з урахуванням запропонованих селекційних параметрів.

Племінна робота усіх господарств повинна бути скоординована єдиною програмою, над якою працює Інститут тваринництва УААН, лабораторія конярства.

УДК 636.2.034

Г.М.ГАВРИЛЕНКО

АЛЬТЕРНАТИВНІ МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЯКІСНОГО СКЛАДУ МОЛОКА КОРІВ ЗА ЛАКТАЦІЮ

Інститут розведення і генетики тварин УААН

Індивідуальний облік продуктивності є основою об'єктивної оцінки племінної цінності тварин. Оцінка корів за молочною продуктивністю один раз на місяць (10-11 проб за лактацію) забезпечує достатньо точні результати. Похибка методу не перевищує 3-4% за надосм молока, 0,24% за вмістом жиру і 0,10% за вмістом білка.

Проте практика свідчить, що цей метод контролю молочної продуктивності, особливо у великих стадах, є трудомістким, в зв'язку з потребою спеціального обладнання та кваліфікованого персоналу. У зв'язку з цим, виникає необхідність пошуку більш дешевих і менш трудомістких методів тестування корів. На наш погляд, оцінку корів за якісним складом молока доцільно